

UUDEN MUSIIKIN LOKAKUU

October of New Music

MISSÄ ÄÄNI ALKAA
Keskiviikkona 14.10.2026
Klo 12.00
Galleria MABD

11.-18.10.
2026

KÄSIOHJELMA

YHTEISTYÖSSÄ

A
M
GALLERIA B
D

TUKIJAT

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

Suomen
Kulttuurirahasto

Musiikin
edistämissäätiö

OULU
2026

KONEEN SÄÄTIÖ

Greta ja Viljami Lehtisen säätiö

**11.-18.10.
UUDEN 2026
MUSIIKIN
LOKAKUU**

Pohjois-Suomen 22. nykymusiikkijohlat

MISSÄ ÄÄNI ALKAA

Meeri Pulakka

Keskiviikkona 14.10.2026

Klo 12.00

Galleria MABD

OHJELMA

Jarkko Hartikainen (s. 1981)
EMBODIED: Soprano Solo (2018)

Jouni Hirvelä (s. 1982)
Katolophyromai (2026) (Kantaesitys)
Meeri Pulakan tilausteos.

Rebecca Saunders
O (2017)

Meeri Pulakka, sopraano

Juontaa Kimmo Pihlajamaa.
Konsertissa ei ole väliaikaa.
Konsertin kesto noin 45 minuuttia.

Uusi johtaja sooloilee

Sopraano **Meeri Pulakka** (s. 1988, Kokkola) on Uuden Musiikin Lokakuu -nykymusiikkijuhlien taiteellinen johtaja vuosina 2027–2029.

Meeri Pulakan ohjelmisto ulottuu barokista nykymusiikkiin. Hän esiintyy aktiivisesti oopperan, kamarimusiikin ja sooloteosten parissa sekä on kysytty nykymusiikin esittäjä ja kantaesittäjä.

Pulakka on työskennellyt muun muassa Avanti! Kamariorkesterin, Suomalaisen barokkiorkesterin, Turun filharmonisen orkesterin, Keski-Pohjanmaan Kamariorkesterin ja Uusinta Ensemblen solistina yhdessä kapellimestarinaaan Sakari Oramo, Jukka-Pekka Saraste, John Storgårds ja Juha Kangas.

Pulakan oopperarooleihin kuuluvat Kaija Saariahon *Émilie*, Mozartin *Vitellia* (*La clemenza di Tito*), Händelin *Cleopatra* (*Giulio Cesare*) ja Menottin *Madame Euterpova* (*Help! Help! The Globolinks!*).

Pulakka on valmistunut musiikin maisteriksi Taideyliopiston Sibelius-Akatemiasta sekä Wienin musiikkiyliopistosta. Syksyllä 2024 hän aloitti taiteellisen musiikin tohtorin tutkintoon tähtäävät jatko-opinnot Sibelius-Akatemian DocMus-tohtorikoulussa. Hänen kiinnostuksen kohteenaan on nykymusiikin laulumusiikki ja lauluäänien ilmaisun mahdollisuuksien tutkiminen.

Meeri Pulakka.

Kuva Ulla Nikula.

Kun musiikki kehollistaa tunteen

Jarkko Hartikainen (s. 1981) on säveltäjä, jota kiinnostaa esikielellisestä kommunikaatiosta kehittyneen sanattoman taidemuotonsa suoraan tunteisiin vetoava kyky vaikuttaa. Kyseenalaistettuaan klassisen, tiilenteeseen vertautuvalla tavalla ulko-kohtaisen sävellyssperinteen, hän on pyrkinyt luomaan esityskohtaisesti eläviä teoksia, joissa ihminen ja hänen musiikkinsa olisi luonnollisella tavalla ei-inhimillisen maailman kanssa vuorovaikutuksessa.

Sibelius-Akatemiassa, Frankfurtin musiikki-
korkeakoulussa sekä kymmenillä kansainvälisillä
mestarikursseilla peruskoulutuksensa saanut säveltäjä
valmistelee aiheesta parhaillaan taiteellista tohtorin-
tutkintoa Taideyliopistossa.

Tämänpäiväisen, uransa kolmannen UML-
esiintymisen lisäksi Hartikainen debytoi kuluvalle
syyskaudella VocalEspoo-festivaalilla, hcmf//
festivaalilla Huddersfieldissä (UK) kahdella teoksella,
Sigyn Sinfoniettan konsertissa (Turku), EMMA-museossa
(Espoo), sekä elektronisena improvisoijana Toinen
Kerros -konserttisarjassa (Helsinki), minkä lisäksi
hänen musiikkinsa soi AFEKT-festivaalilla Tartossa ja
Tallinnassa (Viro). Parhaillaan Hartikaisen sävellystyötä
harmonikkataiteilija Janne Valkeajoelle ja kontrabasisti
Helka Seppälälle kirjoitettavan duon parissa tukee
Musiikin edistämissäätiö MES.

Hartikainen toimii myös Uusinta Ensemblen
taiteellisena johtajana (2023—) sekä Musiikin aika -
festivaalin teosesittelyiden kirjoittajana (2012—).

Teoksestaan **EMBODIED: Soprano Solo (2018)** säveltäjä kertoo:

EMBODIED: Soprano Solo (2018) sai alkunsa syyskuuisessa Trasteveressa, kun puoliset sopraano Meeri Pulakka ja säveltäjä Jarkko Hartikainen halusivat vetäytyä tekemään ensi kertaa musiikkia yhdessä. Musiikin olemusta ja tulevaisuutta syväkartoittavan säveltäjän työmetodit ovat kulkeneet kohti yhä tiiviimpää esiintyjien kanssa tehtävää yhteistyötä fysiologisesti punnitun soitinspesifisyyden nivoutuessa ilmaisullisuuteen: Hartikainen tutkii muun muassa äänen kehollisuuden ja materiaalisuuden musiikillista potentiaalia sekä näiden mahdollistamaa empaattista kuuntelua.

Sooloteos ihmisäänelle, säveltäjän ensimmäinen vokaaliteos vuosikymmeneen, vie tätä työtä uusiin konteksteihin. Ihmisäänen tapauksessa esiintyjän keho on sekä instrumentti että osa tätä ihmisenä, ja puolisolleen säveltävän empaattisuus vieläpä auttamatta laajenee älyllistyneestä ymmärryksen pyrkimyksestä affektiivisuuteen. Perinteistä laulutekstiä ei ole, vaan teoksessa laulettu vokaalit, konsonantit ja muut laulutekniikat palvelevat fokuksessa olevaa sopraanon eri rekistereiden ja ilmaisukeinojen kuultavaa kehollisuutta, aivan kuten instrumentaalimusiikin erilaiset soittotekniikat.

Niin kutsuttu ”ulkomusiikillinen” merkityksellisyys ilmestyy konkreettisesta kehollisuudesta ponnistavaan teokseen paitsi esityksessä (Pulakan Meerissä) ruumiillistuvassa äänentuoton synnyssä, myös kuin kohtalon oikusta

trasteverelaisen musiikin suojeluspyhimyksen (Valerianin Cecilian) tarinan merkeissä. Eräässä toisinnossaan kyseinen legenda kertoo vainotun ja leskeksi jääneen naisen laulaneen määrätietoisesti keskeytymättömästi läpi pitkittyneen, kuolemaan kuumien höyryjen kautta tähdänneen kidutuksensa — aina kaulan katkaisuyrityksistä seuranneeseen lopulliseen verenvuotoon asti. Meerikin laulaa aina, usein huomaamattaankin, ruumiillistaen äänellään hämmästyttävällä samaistumiskyvyllä erilaisia hahmoja, tunnetiloja, kieliä ja tilanteita.

EMBODIED: Soprano Solo alkaa läsnäolosta: hengittävän yksinäisen äänen(väriä) värisevän kehollisuuden avautuessa hitaasti hämmästelemään kaksiaänisyyttä. Esiin ponnistava kohtalokas ja virtuoottinen kolmiäänisyys aukirispautuu takaisin yksinäiseen yksiaänisyyteen, melodiaan, joka päättyy kaivaten vaeltamaan sopraanon huulten, kielen, glottiksen ja pallean väliä — minkä mahdollistavista tavuista muodostuu aavemaisesti Cecilian rakkaan Valerianin nimi! — purkautuen lopulta ulos musiikista itsestään vapauttavaksi, koko kropassa eläväksi tunteeksi.

Säveltäjä Jouni Hirvelä.

Muistin sirpaleita ja antiikin kaikuja

Jouni Hirvelä (s. 1982) on Helsingissä työskentelevä säveltäjä. Hänen kiinnostuksensa musiikilliseen liikkeeseen ja äänen materiaalisuuteen on johtanut monipuoliseen ja värikkääseen tuotantoon, joka kattaa orkesteri-, kamari- ja vokaalimusiikkia sekä installaatioita ja elektroakustisia teoksia. Vuonna 2026 hän sai Sibelius-rahaston myöntämän Erik Bergman -työskentelyapurahan. Jury kiitti hänen teostensa uteliaisuutta ja kokeilevaa henkeä sekä niissä yhdistyvää hienostunutta ja hallittua käsityötaitoa.

Hänen viimeaikaisiin teoksiinsa kuuluvat Muistijälkiä Helsingin kaupunginorkesterille, osana Helsinki Variations -tilausteosprojektia, sekä Tapiola Sinfoniettan tilaama Tuning in to Ice. Hänen teoksiaan on valittu tai tilattu muun muassa Musica Nova Helsinki-, PianoEspoo-, Tampere Biennale-, Porvoo Summer Sounds-, ISCM World New Music Days-, Viitasaari Aikamme musiikki-, Klang Helsinki Concert Series-, Unerhörte Musik- ja Nordlichte Biennale -festivaaleille ja konserttisarjoihin Berliinissä, Turun musiikkijuhlille sekä Kotkan Lohisoittoon. Elokuussa 2015 hänellä oli oma sävellyskonsertti Helsingin Musiikkitalossa osana Summer Young Artist Concert Series -konserttisarjaa. Hän on työskennellyt muun muassa Avanti-kamariorkesterin, Talea Ensemblen, Uusinta Ensemblen, Kymi Sinfoniettan, Helsingin

kamarikuoron, Formalist Quartetin, Ensemble Adapterin ja Zagros Ensemblen kanssa.

Hirvelä on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta, jossa hän opiskeli professori Veli-Matti Puumalan ja Tapio Nevanlinnan johdolla. Hän on opiskellut myös Berliinin taideyliopistossa (Universität der Künste Berlin) Elena Mendozan johdolla. Hän on osallistunut lukuisiin mestarikursseihin ja työpajoihin, muun muassa Kaija Saariahon, Marco Stroppan ja Chaya Czernowinin johdolla. Hän tekee parhaillaan taiteellista tohtorintutkintoa Sibelius-Akatemiassa.

Vuonna 2017 Hirvelä voitti 38. kansainvälisen Irino Prize -sävellyskilpailun uruille ja yhteelle säveltämällään teoksella Atmenwerk. Hän oli finalisti Einojuhani Rautavaara -kuoromusiikkikilpailussa sekä World Expo Milano 2015 -tapahtuman yhteydessä järjestetyssä Feeding Music -sävellyskilpailussa. Vuonna 2022 hän sai erikoispalkinnon 2. Ise-Shima-sävellyskilpailussa. Hän on lisäksi saanut erikoispalkintoja Martin Wegelius -säätitiöltä ja Pro Musica -säätitiöltä. Hänen työskentelyään ovat tukeneet Suomen Kulttuurirahasto, Kordelinin säätiö ja Taiteen edistämiskeskus.

Hirvelä on toiminut myös Helsingissä vuonna 2015 järjestetyn UNM-festivaalin festivaalijohtajana.

Teoksestaan **Katolophyromai (2026)** säveltäjä kertoo:

Katolophyromai pohjautuu erääseen papyrus-fragmenttiin, joka sisältää pienen katkelman Euripideen tragediasta Orestes (408 e.a.a). Antiikin

tragediat olivat musiikkinäytelmiä, mutta musiikista ei ole säilynyt juuri mitään meidän ajallemme. Kyseinen papyrus on yksi varhaisimmista löydetyistä muistiin merkityn musiikin katkelmista. Se sisältää muutamia säveliä kohdasta, jossa kuoro valittaa äidinmurhan tehneen ja fuurioiden valtaan joutuneen Oresteen kohtaloa.

Papyruksen kirjoitus on paikoin tarveltynyt. Teksti ja musiikki ovat luettavissa vain paikoin. Lauseet ja sanat jäävät kesken, melodiat katkeavat. Olin kiinnostunut raunioitumisen estetiikasta ja muistin materiaalisuudesta. Siitä, miten ajan rattaat hiertävät ja hankaavat muistin aineellisia dokumentteja jättäen jäljelle vain satunnaisia sirpaleita jostain, joka joskus oli ehjä ja kokonainen ajatus.

Teos on Meeri Pulakan tilaus ja omistettu hänelle.

Molly Bloomin ajatusten virtaa

Rebecca Saunders (s. 1967, Lontoo) on nykymusiikin kansainvälinen suosikkisäveltäjä. Hän opiskeli Edinburghin yliopistossa sekä Karlsruhe Hochschule für Musikissa Wolfgang Rihmin johdolla. Saunders tunnetaan äänen fyysistä olemusta ja soittimien äärirajoja tutkivasta musiikistaan, jossa hiljaisuus, sointivärit, eleet ja tilan käyttö ovat keskeisessä roolissa.

Saundersin tuotanto ulottuu sooloteoksista suuriin orkesteri- ja kamarimusiikkiteoksiin sekä musiikkiteatteriin. Saundersille on myönnetty lukuisia kansainvälisiä sävellyspalkintoja ja tunnustuksia, muun muassa Ernst von Siemens Musikpreis vuonna 2024. Saunders työskentelee nykyisin Berliinissä.

Rebecca Saundersin **O (2017)** on soolo-sopraanolle kirjoitettu teos, joka perustuu James Joycen Odyseus-romaanin viimeiseen lukuun, Molly Bloomin monologiin.

Joycen Molly Bloom ajattelee ja muistelee ilman selkeää järjestystä: erilaiset kuvat, muistot, halut ja ajatukset virtaavat toistensa läpi. Saunders kuvaa monologia eräänlaiseksi kirjalliseksi kollaasiksi, jossa lukemattomat ajatusten ja tarinoiden säikeet muodostavat jatkuvan tietoisuuden virran. O keskittyy monologin viimeiseen sivuun ja siirtää tämän ajatusten virran laulajan hengitykseen ja ääneen.

Sana ei ole teoksessa aina ymmärrettävissä. Se saattaa hetkeksi nousta esiin kirkkaana, ennen kuin katoaa jälleen hengitykseen, kuiskaukseen tai muihin

äänen muotoihin. Teksti on läsnä silloinkin, kun sitä ei voi kuulla kokonaisina sanoina. Näin puhe ja laulu, ääni ja hengitys sekä läsnäolo ja poissaolo sulautuvat toisiinsa.

Saundersille myös laulajan ruumis on olennainen osa teosta. Yksin lavalla seisova laulaja muodostaa jo itsessään teatterillisen tilanteen, jossa pienikin ele — silmänräpäys tai suupielen liike — voi saada merkityksen. O on kokonaisuus, jonka muodostavat kuultava ääni ja näkyvä esiintyjä.

Teos voidaan ymmärtää myös eräänlaisena tietoisuuden rajatilana: hetkenä, jolloin valve ja uni, ajatus ja tunne sekä ymmärrettävä sana ja puhdas ääni ovat erottamattomasti toisiinsa kietoutuneita.

LAULUTEOSTEN SANOITUKSET

Jouni Hirvelä

KATOLOPHYROMAI

κατολοφύρομαι,
κατολοφύρομαι
ματέρος αίμα σᾶς,
ὃ σ' ἀναβακχεύει
ὁ μέγας ὄλβος
οὐ μόνιμος ἐν βροτοῖς
ἀνὰ δὲ λαῖφος ὥς τις ἀκάτου
θοᾶς τινάξας δαίμων
κατέκλυσεν
δεινῶν πόνων ὥς πόντου
λάβροις ὀλεθρίοισιν
ἐν κύμασιν

Euripides (480—406 eaa.)

Tragediasta Orestes (408 eaa.)

Valitan,
valitan katkerasti,
äitisi veren tähden,
joka ajaa sinut hulluuteen;
suuri onni ei ole
kuolevaisten keskuudessa pysyvä.
Ja niin kuin nopean laivan purje,
jonkin jumalvoiman ravistamana,
upposi se
kauheiden kärsimysten,
meren rajujen
ja tuhoisien aaltojen keskelle.

suom. J. Hirvelä

Rebecca Saunders

O

O that awful deepdown torrent
O and the sea
the sea crimson
sometimes like fire
and the glorious sunsets
and the figtrees
in the Alameda gardens

yes and all the queer little streets
and pink and blue
and yellow houses
and the rosegardens
and the jessamine
and geraniums and cactuses
and Gibraltar as a girl
where I was
a Flower of the mountain
yes when I put the rose in my hair
like the Andalusian girls used
or shall I wear a red

yes and how he kissed me
under the Moorish wall
and I thought
well as well him as another
and then I asked him
with my eyes
to ask again

Oi tuo hirveä syvä vuo
Oi ja meri
meripuna
joskus kuin tuli
ja upeat auringonlaskut
ja viikunapuut
Alamedan puutarhoissa

kyllä ja kaikki oudot pienet kadut
ja vaaleanpunaiset ja siniset
ja keltaiset talot
ja ruusutarhat
ja jasmiinit
ja pelargoniat ja kaktukset
ja Gibraltar tyttöinä
jossa olin
vuoren kukka
kyllä kun laitoin ruusun hiuksiini
kuten andalusialaiset tytöt
vai pitäisikö pukeutua punaiseen

kyllä ja kuinka hän suuteli minua
maurilaisen muurin alla
ja ajattelin
no yhtä hyvin hän kuin joku muu
ja sitten pyysin häntä
silmin
pyytämään uudelleen

yes and then he asked me
would I yes to say yes
my mountain flower
and first I put
my arms around him
yes and drew him down to me
so he could feel
my breasts all perfume

yes
and his heart was going like mad
and yes
I said yes I will
yes

James Joyce

Molly Bloomin monologi

Romaanista Odyseus

kyllä ja sitten hän kysyi minulta
sanoisinko kyllä
vuoreni kukka
ja ensin laitoin
käsivarteni hänen ympärilleen
kyllä ja vedin hänet luokseni
niin että hän saattoi tuntea
rintani täynnä tuoksua

kyllä
ja hänen sydämensä löi hulluna
ja kyllä
sanoin kyllä tahdon
kyllä

11.-18.10.
UUDEN 2026
MUSIIKIN
LOKAKUU

Pohjois-Suomen 22. nykymusiikkijohlat